

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

11 – 13 жовтня 2018 р.

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА

ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

м.Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції 11-13 жовтня 2018 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2018. – 327 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Каламан О.Б. – директор ННПЕіМ ім.Г.Е.Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - к.с.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом № 2 від 02.10.2018 р.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

ДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ

Осадча І. А. ст. викл., Варрар Хуссам студент (Сирія)

Одеська національна академія харчових технологій

Природа феномена права досить складна і багат шарова. Вона тісно пов'язана одночасно зі світовою історією і сучасним повсякденним життям. У чому ж проявляється цей зв'язок? Перш за все, треба звернути увагу на те, що людство домоглося за останні кілька століть небачених успіхів: переможені багато хвороб, побудовані гігантські хмарочоси, зроблені серйозні відкриття в багатьох природничих науках, в космос піднялися човни з людьми на борту. Багато в чому всі ці досягнення пояснюються умінням людини не просто будувати абстрактні плани, але і реалізовувати задумане, організовувати свою діяльність. В той же час нерідко від уваги дослідників вислизає важливість такого компоненту соціального і політичного життя як правові цінності. Вони уявляють собою з одного боку орієнтири, маяки яких прагнуть досягнути, з іншого - вони становлять собою правила поведінки, котрі у великій мірі детермінують політичні процеси. Напевно, кожен з нас замислювався, яка велика сила прихована в дисциплінованих діях армійських підрозділів, органах політичної влади, освітній системі, діяльності політичних партій та інших організацій. В той же час, всі вони побудовані на схожих принципах і з одного матеріалу, яким є людські індивіди. Але є і ще щось майже невловиме, недоступне - це принципи, на яких будується організаційний механізм, його діяльність, взаємодія між членами тієї чи іншої структури, організації в цілому, а також і суспільством.

Інтерес до вищевказаних явищ в наш час не випадковий. У більшості країн пострадянського простору, в тому числі і на Україні, триває розвиток нової соціально-економічної моделі, яка характеризується переходом від планової до ринкової системи. Економісти стверджують, що цей перехід ще далеко не завершений. ринкові принципи вільної конкуренції не запрацювали на повну силу, дуже яскраво проявляється бажання багатьох державних керівників управляти економікою вручну.

Аби не заглиблюватися в економічну теорію, можна констатувати, що в Україні у 90-ті роки ХХ ст. ставка при переході до ринкової економіки була зроблена на чисто економічні механізми, які повинні були автоматично принести народу благоденство, допомогти в формуванні демократичного ладу, захисті цивільних свобод і ідеалів. На жаль, даний підхід не передбачав, що в центрі будь-якої економічної системи знаходиться людина, а її ціннісні орієнтації, менталітет, традиції, трудова і політична культура мають величезний вплив на розвиток соціуму в цілому. Панування економічного детермінізму і просте ігнорування важливої ролі людського фактора привели нашу країну в те положення, в якому вона сьогодні перебуває, коли більшість населення практично не має реальних важелів впливу на владу, економічні і соціальні процеси. Становлення демократичної правової держави, безумовне дотримання та ефективного забезпечення визнаних міжнародною спільнотою стандартів прав людини, домінування права в усіх сферах суспільного життя потребує підвищення

правосвідомості та правової культури як суспільства в цілому, так й кожної посадової особи, кожного громадянина України.

На визначення основних завдань щодо набуття правових знань, навичок та вмінь громадянами та посадовими особами державних органів, установ та громадських об'єднань, шляхів їх вирішення, організаційне та методичне забезпечення спрямована "Програма правової освіти населення України" яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 29 травня 1995 р. №366.

Правова освіта - це структурний компонент освіти в Україні, процес набуття правових знань, навичок та вмінь, формування поваги до права, закону, прав та свобод людини, відповідних правових орієнтацій та оцінок, правових поведінкових установок та мотивів правомірної поведінки тощо. Розбудова України як правової держави, становлення громадського суспільства, формування зрілої, творчої особистості, з чіткою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості неможлива без високого рівня правової обізнаності та культури населення на місцях. В умовах кризової економічної ситуації, соціальної невлаштованості населення, зростання рівня злочинності, у тому числі серед молоді, єдиним дієвим засобом на шляху подолання правового нігілізму стає правове виховання. Людина проходить свою первинну соціалізацію в рамках соціокультурного середовища громади, яка є соціально-локальною ланкою держави, де й починається становлення її, як особи-правової, тому варто розглянути стан правової освіти на місцях.

Сучасна Україна являє собою молоду незалежну державу з великим потенціалом у науці, промисловості, культурі. Вона має все необхідне для того, щоб стати однією із найрозвиненіших держав світу. Розуміння цього має якнайшвидше дійти до кожного жителя України. Але, на жаль, сьогодні лише невелика частка жителів розуміє важливість розвитку всіх сфер діяльності та всебічного розвитку кожної людини, яка проживає на території України.

Правова освіта та культура українського суспільства, яка є частиною його загальної культури та одним з головних показників рівня розвитку суспільства, наразі перебуває лише на стадії формування й потребує цілеспрямованої діяльності з її становлення та активного розвитку.

Становлення в Україні демократичної правової держави потребує суттєвого підвищення правосвідомості громадян, їх політичної культури, формування поваги до закону, створення ефективного механізму захисту прав і свобод населення. Потребують вирішення на державному рівні питання подальшого розвитку правосвідомості населення, подолання правового нігілізму, задоволення потреб громадян у одержанні знань про право. Це може бути забезпечено, насамперед, шляхом удосконалення правової освіти та культури населення.

При декількох підходах до розуміння права його широке функціонування в суспільстві включає правову освіту у вищому навчальному закладі, якп стає механізмом подолання зовнішніх і внутрішніх конфліктів, визначає формування правової свідомості у студентів ще в процесі навчання. Зазначимо, що для розвитку майбутнього спеціаліста необхідно створити у його свідомості понятійну визначеність, чіткість категоріального апарату: право,

правозастосування, правова культура суспільства, правова культура особистості. Вектор становлення правової держави в такому випадку буде спрямований вгору. Практичне здійснення правового навчання студентів в освітньому закладі відбувається через систематичний, планомірний вплив на особистість студента з метою доведення до його свідомості вимог права; забезпечення сприятливого впливу соціального середовища, створення належних умов для інтенсивного засвоєння особистістю студента правових норм і громадської правової свідомості; включення особистості в професійну і практичну діяльність. Все це сприяє формуванню у молоді потреби в правових знаннях і вироблення звички дотримуватися вимог правових документів. Змістовні можливості правової освіти, спрямованої на формування правової свідомості студента, реалізуються за допомогою основних функцій процесу навчання у вузі - освітньої, виховної, що компенсує, коректує, стимулює, спонукає до самовдосконалення. Функції правової освіти студентів пов'язані і проявляються у їх єдності.

Література

1. Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини: Указ Президента України від 25.08.2015 р. № 501/2015. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/501/2015> (дата звернення 17.10.2017).
2. Про Національну програму правової освіти населення: Указ Президента України від 18.10.2001 р. № 992/2001. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/992/2001> (дата звернення 17.10.2017).

ПАРТИЦИПАЦІЯ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА ПОВЕДІНКИ СТУДЕНТІВ Мордовець М. В., канд. політ. наук, ст. викл., ЛюВей, студент (Китай) Одеська національна академія харчових технологій

Термін «партиципация» (від англ. participation - причетність, співучасть) використовується в різних наукових областях, в тому числі в філософії, антропології, мистецтвознавстві, економіці, політиці, соціології, психології, теології та ін. І в кожному напрямку є своє розуміння партиципації в залежно від контекстів, в яких застосований цей термін та його похідні. Партиципация – ключове явище, що детермінує поведінку молоді.

Найбільш загальне визначення партиципації - це спільна дія, співучасть в будь-якому процесі, справі, заході. Співучасть означає «можливість бути частиною чого-небудь, бути залученим». Причетність, партиципация стають ключовими поняттями при розгляді соціальних відносин і колективних уявлень. В рамках соціологічних досліджень, як зазначає О. Яницький, «під партиципациєю в строгому сенсі слова слід розуміти залучення людей у діяльність існуючих організацій, як формальних, так і неформальних». Сучасний економічний словник дає наступні визначення терміну: «1) залучення персоналу в управління фірмою; розвиток почуття причетності у співробітників з метою підвищення зацікавленості в результатах спільної роботи; 2) участь громадян, суспільства в державному управлінні економікою».

У західній політичній науці під партиципациєю розуміються всі види участі громадян (добровільна і вимушена) в політичному житті з метою здійснення впливу на прийняття рішень різними рівнями та інститутами політичної системи.

- 114.БОРЬБА С КОРРУПЦИЕЙ – НЕПРЕМЕННОЕ УСЛОВИЕ УКРЕПЛЕНИЯ
СОВРЕМЕННОГО ГОСУДАРСТВА 304
Ангелов Г.В., к.с.н., профессор, Шевченко Г.А., к.ф.н., доцент
Хеллаф Нор, аспирантка (Алжир)
- 115.ДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ 305
Осадча І. А. ст. викл., Варрар Хуссам студент (Сирія)
- 116.ПАРТИЦИПАЦІЯ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА ПОВЕДІНКИ СТУДЕНТІВ 307
Мордовець М. В., канд. політ. наук, ст. викл., ЛюВей, студент (Китай)
- 117.МОЛОДЬ У ФОКУСІ СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ 310
Іванов Є. В. канд. істор. наук, доц., Сьонмез Кьокхан студент (Туреччина)
- 118.СОЦИАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ РАЗВИТИЯ ЮЖНОГО РЕГИОНА
ОДЕССКОЙ ОБЛАСТИ 313
Гайдаржи-Ковтун Т.Г., директор кооператива «РЕСУРСКОМПАНИ
КУБЕЙ», координатор Международного форума «Болгарское наследство»
Болгария
119. КОНЦЕНТРАЦІЯ В УМОВАХ СУЧАСНОГО 314
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ:
ПЕРЕДУМОВИ, РИЗИКИ ТА НАСЛІДКИ
Купінець Л.Є., д.е.н., професор, Інститут проблем ринку та економіко-
екологічних досліджень НАН України

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом № 2 від 02.10.2018 р.

Підписано до друку 02.10.2018. Формат 60x84/16.

Папір офсетний.

Ум.друк.арк. 18,25.

Тираж 1000 екземплярів.

Видавництво «Студія «Печать»
м.Одеса, п-т Адміральський, 38, офіс № 8
www.pechat.od.ua